

rendszer szülessen; a zenekari és ének-kari finanszírozás újragondolása, valamint a normatívitás elvének alkalmazását vizsgáló, az ún. konszolidáció lépéseit kialakító egyeztetés.

Egy másik fontos szakmai rész a művészetoktatás területe. Erről két határozati javaslat is született: „Szakszervezetünk ismételten kezdeményezi a művészeti iskolák megfelelő hangszer- és eszközellátása alapjainak kialakítását, továbbá az iskolai könyvtárak támogatását.”

„A küldötttervezlet továbbra is fontosnak tartja azt, hogy a művészetoktatás gyakorlatának támogatása, az elméleti, tudományos és az ezekkel összefüggő szervezési feladatok ellátására megalkuljon egy művészetoktatási háttérintézmény.”

Az eddigi évekhez képest újdonságot jelent az az ötlet, hogy a szakszervezet internetes portált alakításon ki, működtessen, amelyre bármely előadóművész felteheti alkotásait, s ezeket ingyenesen

vagy díjazás ellenében letölthetik az érdeklődők.

A NKÖM képviselőjében résztvevő Vass Lajos politikai államtitkár is maradéktalanul egyetértett a megszületett határozati javaslatokkal, s biztosította a küldötteket arról, hogy jól állapították meg a szakszervezet és a minisztérium közös feladatait. Ezek közül az egyik legfontosabbnak a művésztörvény megvalósulását tartja.

R. Zs.

Több éves tervezhetőség, újfajta támogatási rendszer a cél

Fenyő Gábor lett a Magyar Hangversenyrendezők Egyesületének elnöke

A Magyar Hangversenyrendezők Egyesülete 1996. márciusában alakult azzal a céllal, hogy mind az előadók, mind a közönség érdekében tovább javítsa a hangversenyrendezés feltételeit. „A szervezet mindenekelőtt annak érdekében kíván tevékenykedni, hogy a hangversenyrendezést illető, magas szintű döntések kizárólag szakmai megfontolások, szempontok alapján szülessenek. Emellett javasoljuk a hangversenyrendezés támogatási rendszerének átalakítását, hogy az állami támogatás ne intézményhez, hanem feladathoz kötődjön, s elosztására pályázati úton kerüljön sor. Nagyon fontosnak tartjuk azt is, hogy a hangversenyek tervezése több évre előre történhessen, s ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a pályázati úton elnyert támogatások legalább három évvel korábban ismertté váljanak” – olvasható a szervezet állásfoglalásában. Az eddigi eredményekről, s a következő időszak terveiről, céljairól az egyesület nemrég megválasztott új elnöke, Fenyő Gábor beszél.

– Az áprilisi közgyűlésen Strém Kálmán, aki nyolc éven keresztül vezette a szervezetet, azért mondott le pozíciójáról, mert nem látta eredményesnek az érdekképviseletet. Nem könnyű feladat így átvenni az elnöki posztot....

– Sokat beszélgettünk erről Kálmánnal, s mivel évek óta tagként én is részt veszek az elnökség munkájában, magam is ismertem azokat a kezdeményezéseket, amelyek minden erőfeszítésünk ellenére sikertelenek maradtak. Mégis azt gondolom, elsősorban nem érdekképviseletként kell dolgoznunk, hanem szakmai szervezetként.

– De ezt a feladatot is el kell valakinek látnia, mert más szervezet biztosan nem fogja képviselni a hangversenyrendezők szempontjait...

– Így van, én is jól tudom, de az egyesület munkájában egyensúlyban kell lennie a szakmai és az érdekképviseleti feladatok-

nak. A szervezet nyolc esztendővel ezelőtt sajátos körülmények között született. 1989 előtt egyetlen monopóliumhelyzetben lévő, állami intézmény tartotta kézben az egész ország koncertszervezését, a Filharmónia. Budapesti székhelyű, jól felszerelt szervezet volt, amelynek voltak vidéki kirendeltségei is, és nem elhanyagolható mértékű állami támogatást kapott. Arról, hogy ez a rendszer jó volt-e vagy sem, lehet vitatkozni, egy biztos, számos pozitív és negatív vonással rendelkezett. A Filharmónián kívül mindössze néhány budapesti zenekar volt, amely önállóan, magának szervezte a hangversenyeket, s mivel köztük volt a MÁV Szimfonikus Zenekar is, s mint ennek az együttesnek a zenekari igazgatója, magam is rengeteg tapasztalattal gyűjthettem az évek során. Aztán 1990-től kezdve, amikor az állam fokozatosan visszavonult erről a területről is, és megkezdődött a privatizálás, akkor rövid

idő alatt nagyon sok magán hangversenyrendező iroda alakult, azok a zenei intézmények pedig, amelyek korábban is maguk rendezték koncertjeiket, számos olyan feladattal is szembesültek, amelyek előzőleg nem léteztek.

– Mi jelentett újdonságot a több évtizedes gyakorlatot követően?

– Korábban a saját rendezésű hangversenyeink egy részét a Filharmónia is átvette, s így lehetőségünk volt az ő szervezésükben még egyszer vidéken vagy Budapesten eljárni ugyanazt a koncertet. Az együttműködés következménye volt többek között az is, hogy felléptethettünk a koncertjeinken olyan külföldi szólistákat, akiket a Filharmónia szerződtetett. Kedvezőbb feltételek mellett sokkal több vendég muzsikált velünk. (Ma egy-egy nemzetközi ranggal bíró vendéget szinte képtelenek vagyunk meghívni, hi-

szen a szűkös költségvetésünkben nem tudjuk kifizetni a fellépti díját, a kezdő fiatal tehetségeket pedig nehéz elfogadtatni a publikummal.) Az új helyzetből fakadó problémák indították Strém Kálmánt arra, hogy egy ilyen egyesület megszületését kezdeményezze. Érdekes volt egyébként az is, hogy amikor megalakult a szervezet, kik jelentkeztek tagnak, hiszen például a Fesztiválközpont Kht., a Hungarofest Kht., a Fesztiválzenekar, az Óbudai Társaskör és több tucat új hangversenyrendező, akik közül sajnos mára már sokan megszűntek, azonnal lelkesen csatlakoztak, sőt a Filharmónia vidéki utódszervezetei is beléptek a szervezetbe, a budapesti Filharmónia Kht. azonban nem. Ez a koncertszervező közhasznú társaság még ma sem tagja az egyesületnek, csupán megfigyelőjük vesz részt az összejöveteleinkben. Visszatérve az alakuláshoz, a jelentkezők rengeteg területről érkeztek, eléggé különböző módon dolgoztak, így hihetetlen sokszínűséget képviseltek, s egy pezsgő közösségi és szellemi élet ígértét vetették fel.

– *Mikor derült ki, hogy mindez egy be nem váltott lehetőség?*

– A munka során. Az egyik fontos feladatunknak tekintettük például azt, hogy a különböző hangversenyrendezők műsorszerkesztését egyeztessük, s ne fordulhasson elő, hogy november 1-e és 3-a között négy alkalommal hangozzék fel Budapesten Verdi Requiemje. Ezen a területen azonban sajnos semmire sem jutottunk. Miután szinte mindenkinek megvan a maga közönsége, senki érdekét nem sérti, és különösebben senkit sem zavar, ha több együttes is ugyanazt a műsort játssza. Mindenki nehezen szervez, s ha végre sikerült lekötnie egy programot, ilyen indokok alapján nem kívánja lemondani. Más területeken azonban sikeresebbek voltunk. Igyekeztünk korszerűsíteni a jegyárúsítást, s nagy szerepünk volt például abban is, hogy Internetre kerüljön a Koncertkalendárium. Nagyon határozottan harcoltunk és harcolunk azért is, hogy évekre előre döntsenek a támogatások mértékéről, hiszen így lehet csak normálisan tervezni. Ehhez persze arra lenne szükség, hogy a pályázati rendszert alapjaiban megváltoztassák... S bár nagyon tiszteltreméltó az „egyenlő esély mindenkinek” – elv, mely szerint csak a tartalomtól függ, hogy ki részesül a legmagasabb támogatásban, tudjuk mindannyian, hogy

ez nem egészen így valósul meg... Sajnos, ezen a területen még nem értünk el eredményt, de továbbra is küzdeni fogunk érte, ugyanolyan elszántan, mint eddig.

– *Nemcsak a pénz, hanem a körülmények is nagyon lényegesek...*

– Ennek jegyében az egyesület részt vett azoknak a szakmai fórumoknak a munkájában, amelyek a Nemzeti Hangversenyterem építésével foglalkoztak. Nagyon sokáig nem lehetett tudni például, hogy milyen szervezeti formában működik majd a Ház. Mindenféle előzetes híresztelések és elképzelések voltak arról, hogy a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár, mint intézmény, mennyire lesz gazdája az egész hangversenyteremnek. Milyen szervezet és kinek a vezetésével gondoskodik majd a Hangversenyterem saját rendezésű koncertjeiről? Még az építkezés megkezdése előtt, a tervek ismeretében folytak viták arról, hogy mennyire lesz alkalmas a terem speciális igények, például egészen új kortárs zene megszólaltatására. Ma is nyitott kérdés, hogy a Hagyományok Házában színháztermét, amely méretei és technikai felszereltsége révén kiválóan alkalmas lenne pl. kamaraperek előadására, vagy hangverseny-kamarateremnek, használhatják-e a hangversenyrendezők. De nem tévesztettük szem elől a Zeneakadémiát sem, s nagy örömmel készültünk arra, hogy az épületet 100. évfordulójára felújítják. Ezzel kapcsolatban is számos szakmai javaslatot tettünk, s nagyon szomorúan vettük tudomásul, hogy a renoválás anyagi okok miatt bizonytalan időre elhalasztódik.

– *Mennyire rendszeresen, hogyan dolgozik az egyesület?*

– Az elnökség, amelynek munkájában Aradi Márta, Strém Kálmán, Veisz Gábor, dr. Ambrus Zoltánné és jómagam veszek részt, az aktuális tennivalókról rendszeresen tanácskozik. A Magyar Zenei Tanács keretei között működünk, túl nagy infrastruktúrával nem rendelkezünk, s egyetlen forrásunk a tagdíj, amelyet jelenleg kb. 20 szervezet fizet be, összege egy évre 12 000 Ft.

– *Változnak, bővülnek feladataik az uniós csatlakozással?*

– Sajnos, szinte egyáltalán nem. Néhány hónappal ezelőtt részt vettem egy uniós tanfolyamon. Sok érdekes új információt kaptam, de az egész végkicsengése az volt, hogy a kultúra egyike azoknak a területeknek, amelybe az Európai Unió a legkevésbé akar belefolyani. Kiderült, hogy a Kultúra 2000 elnevezésű, évente megújított nemzetközi projekten kívül másra lényegében pályázni sem lehet. Így bennünket, hangversenyrendezőket, alig érint a csatlakozás.

– *Hogyan tovább, milyen új terveket kíván elnökként megvalósítani?*

Az alapításkor megfogalmazott célkitűzések még most is aktuálisak, az egyesületnek elsősorban ezek megvalósításáért kell küzdenie. Emellett a szervezet mellett a MÁV Szimfonikusok képviselőiben még a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének és a Művészeti Ügynökségek Szövetségének munkájában is részt veszek, s ennek a három szervezetnek a tevékenységi köre sok mindenben átfedi egymást. Úgy vélem, mindenképpen előrevivő, ha hasonló szakterületen tevékenykedő intézmények, szervezetek, magánszemélyek közösen próbálják megoldani közös problémáikat. Nyilvánvaló, hogy a kulturális életről döntő, legmagasabb fórumok is emberekből állnak, akik nem tudhatnak mindent. Ezért nagyon fontosnak tartom, hogy a szakmai szervezetek képviselői is érvényesíthessék véleményüket. Sokan biztos naiv álmodozónak tartanak ezért, de akkor is hiszek abban, hogy érdemes ezzel foglalkozni. Természetesen tudom, hogy egy ilyen szervezet nem fogja megváltani a világot. Nincs meg a hatásköre, hatalma az érdemi változásokhoz. Mégis hatékonyabban tudja képviselni az egyes tagszervezetek érdekeit, mintha ők egyenként lépnének fel!

R. Zs.